

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Η κερδοφόρα προαγωγή της αλλοτρίωσης

«Να λες το υπαρκτό ανύπαρκτο και το ανύπαρκτο υπαρκτό, αυτό είναι το ψεύδος» όριζε ο μέγας και πρώτος δάσκαλος των ορισμών, ο Αριστοτέλης. Παρέπεμπε στην εμπειρία : Ο **συλλογικός** βίος των ανθρώπων βασιζόταν πάντοτε, σαν σε προϋπόθεση, σε αυτή τη διαστολή.

Όχι ότι το ψέμα δεν είναι συνυφασμένο με τη συμβίωση, ταυτισμένο με την **ιδιοτέλεια** του φυσικού ατόμου, την ορμή της αυτοσυντήρησης και της κυριαρχίας, τον ναρκισσισμό. Όμως, για να λειτουργήσει η συλλογικότητα, προϋποτίθεται πάντοτε κάποιος (έστω συμβατικό και ευμετάβλητο) όριο διάκρισης του αληθινού από το ψεύτικο, του υπαρκτού από το ανύπαρκτο. Ίσως η σαφήνεια αυτού του ορίου και το ποσοστό (η δυναμική) της κοινωνικής του αφομοίωσης να κρίνουν την πρόοδο στον πολιτισμό, στον εξανθρωπισμό του ανθρώπου.

Δυσκολότερο μοιάζει να **διαγνωσθεί**, πότε ψευτίζει μόνο η συμπεριφορά και πότε η ίδια η ύπαρξη του ανθρώπου. Το ψεύτισμα της ύπαρξης το λέμε «αλλοτρίωση» : να γίνεται ο άνθρωπος κάτι αλλότριο, διαφορετικό, ξένο προς την ύπαρξή του. Και είναι δύσκολη η διάγνωση, γιατί το ψέμα, καταφάσκοντας το ανύπαρκτο σαν υπαρκτό και παρακάμπτοντας το υπαρκτό σαν ανύπαρκτο, **αναπληρώνει** φαντασιωδώς **επώδυνα** υστερήματα του ατομικού ανθρώπου. Γι' αυτό και τόσο φανερό πάντοτε η γοητεία που ασκεί στους ανθρώπους το ανύπαρκτο, η αίγλη του ψεύδους, η αλλοτρίωση.

Ανύπαρκτο ανάστημα, το διαμορφώνουν τα ψηλά τακούνια. Ανύπαρκτη νεότητα με ψεύτικο χρώμα μαλλιών, ψεύτικη απόκρυψη ρυτίδων. Ανύπαρκτο κάλλος με δάνειο το χρώμα στα χείλη, στα μάγουλα, στα μάτια, ψεύτικες βλεφαρίδες, ψεύτικα νύχια. Τεχνολογία που εξελίσσει εντυπωσιακά τις δυνατότητες να ψευτίζει η σωματική μας φύση, να σαρκώνεται το ψέμα στη βιολογική μας ύπαρξη : μικροχειρουργικές επεμβάσεις αλλάζουν σχήμα μύτης, αυτιών, τεντώνουν το δέρμα, αναρροφούν το λίπος, προσθέτουν «θηλυκότητα» με σιλικόνη, **αναπληρώνουν** ανύπαρκτο κάλλος με ψεύτικη σάρκα. Στη δημοσιότητα φιγουράρουν καθημερινά (και ακριβοπληρωμένα) αξιολύπητες **υπάρξεις που πασχίζουν να δηλώσουν παρουσία** περιφέροντας σαν εξωραϊσμένο πτώμα τον αφανισμένο αληθινό εαυτό τους [...]

Ίσως για πρώτη φορά στην ιστορία του ανθρώπινου είδους, η συλλογικότητα σήμερα συγκροτείται και οργανώνεται δίχως την προϋπόθεση (συμβατική έστω και ευμετάβλητη) της διάκρισης του ψεύτικου από το αληθινό, του ανύπαρκτου από το υπαρκτό. «Κομμουνιστές» και «φιλελεύθεροι», «προοδευτικοί» και «συντηρητικοί», υλιστές και ιδεαλιστές, «διανόηση» και θρησκευτικές ηγεσίες λατρεύουμε υστερικά το ανύπαρκτο σαν

αληθινό. Η προσπάθεια είναι να κερδηθούν οι εντυπώσεις, δηλαδή το τίποτα, όμως οι εντυπώσεις αφιονίζουν την αποχαυνωμένη μάζα των καταναλωτών και όποιος τις κερδίσει εξασφαλίζει την τυφλή λατρεία του **εθελόδουλου** πλήθους [...]

Χρήστος Γιανναράς, από τον Τύπο

ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 80-100 λέξεις. **(μονάδες 25)**

B1. «...το ψέμα, καταφάσκοντας το ανύπαρκτο σαν υπαρκτό και παρακάμπτοντας το υπαρκτό σαν ανύπαρκτο, αναπληρώνει φαντασιωδώς επώδυνα υστερήματα του ατομικού ανθρώπου»: να σχολιάσετε την παραπάνω περίοδο σε μία παράγραφο 80 – 90 λέξεις. **(μονάδες 10)**

B2. α) Να εντοπίσετε τους τρόπους πειθούς που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας εντοπίζοντας τα μέσα πειθούς. **(μονάδες 5)**

β) Με ποια συλλογιστική πορεία αναπτύσσεται η ίδια παράγραφος; Να αξιολογήσετε το συλλογισμό. **(μονάδες 5)**

B3. α) Να εντοπίσετε τα δομικά μέρη της τρίτης παραγράφου. **(μονάδες 3)**

β) Με ποιους τρόπους αναπτύσσεται η ίδια παράγραφος του κειμένου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας με αναφορά στο κείμενο. **(μονάδες 3)**

B4. Σε ποιο κειμενικό είδος ανήκει το παραπάνω κείμενο; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας αναγνωρίζοντας σε αυτό τέσσερα χαρακτηριστικά του. **(μονάδες 4)**

B5. Να γράψετε μία νέα σύνθετη λέξη από το δεύτερο συνθετικό των παρακάτω λέξεων: **συλλογικός, ιδιοτέλεια, διαγνωσθεί, επώδυνα, εθελόδουλου.** **(μονάδες 5)**

Γ. Σε ένα άρθρο που δημοσιεύετε στο μηνιαίο πολιτιστικό περιοδικό του δήμου σας εκφράζετε τους προβληματισμούς για το φαινόμενο της αλλοτρίωσης. Αναφέρεστε στις εκφάνσεις της αλλοτρίωσης στη σύγχρονη εποχή, αλλά και στο ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει η παιδεία, αλλά και το ίδιο το άτομο προκειμένου να ενισχυθούν οι αντιστάσεις του σύγχρονου ανθρώπου στους αλλοτριωτικούς μηχανισμούς της σύγχρονης εποχής. **(μονάδες 40)**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

**ΓΑΛΟΥΝΗ ΜΑΡΙΑ - ΔΟΥΔΟΥΜΗ ΕΛΙΝΑ
ΚΑΡΑΒΑΣΙΛΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ - ΣΥΡΜΟΣ ΜΙΛΤΟΣ
ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ - ΧΡΗΣΤΑΚΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ
ΨΩΜΑ ΑΡΕΤΗ**

